

hogy azokból fognak időről időre változni, melyek a fővárosban a legnagyobb sikert aratják.

A vidéki színházak továbbá nem bírnak meg 6—7 hónaposnál hosszabb évadot. A legkitünőbb és legnagyobb vidéki társulatok is nyáron vándorolni kénytelenek, némelykor két-három állomásra. Itt az igazgatók rendszeresen vesztéssel működnek és hogy jövedelmüket az érdeklődés állandó ingerléseivel fokozzák, a pár hetes nyári állomásokon lejátsszák az elmúlt téli évad összes újdonságait. Arról szó sem lehet, hogy új darabok betanulásával régi felújításával a téli évadra tervszerűen készüljenek.

Mindezeknél fogva lehetetlent kívánna s a vidéki színészet helyzetéről teljes tájékoztatását árulná el, a ki a téli állomására bevonuló igazgatótól rendszeres, biztos és világos munkatervet követelne.

Sajnos annyira hiányzik vidéki színészetünkben a művészi önállóság maga a vidéki színészkedés pedig oly mértékben áll az üzleti érdekek befolyása alatt, hogy néha még a művészi program irányát, a műsor szellemét és a működés következetes beosztását is előre nem látható körülmények alakítják, változtatják máról holnapra.

Én tehát, midőn a debreceni színház jövőjére gondolok és évadnyitás előtt az új évadról írok, a világot sem vizsgálom Makó igazgató szintársulatának művészi készségét és nem kívánom a találgatás

lélekvesztőjét a bizonytalanság hullámaira dobni.

Megelégszem az igazgató és társulata becsületes törekvésével. Jó műsor, nemzeti szellem, jó előadások, kifogástalan készütség, a nemesebb irányu műfajok művelése, a magassabb művészi erők homlokterbe helyezése, a divatos léha áramlatok helyét a tűzpróbát kiállott irodalmi becsü műveknek és a valóban elsőrendű művészeknek való kedvezés: ez a mit várok s a mi debreceni művelt közönséget is kielégítheti.

II.

De ha igényeinket fokozni akarjuk; ha a rendkívül nagy kiadásokkal terhelt igazgató működésétől azt várjuk, hogy abban első helyen és mindenképp felett a művészi érdekek érvényesüljenek; ha eredeti műsorról, művészi önállóságról, szóval a debreceni színház magasabb hivatásáról álmodunk: biztosítani kell a színház jövőjét anyagi és erkölcsi alapjainak megerősítésével.

A város színházi bizottsága már évek óta tanulmányozza azt a kérdést; nem volna-e ez a cél házi kezelés útján könnyebben elérhető?

Legközelebb novemberben kerül ez a terv a városi közgyűlés elé.

Ezuttal nem fejtegetem álláspontomat. Vajjon a házi kezelés meghozná-e a kívánt és kívánatos művészi fejlődést? Vajjon vállalkozó igazgatóval, ha a színházat 3 év helyett esetleg 6—10 évre

kapná meg a színházat, meglehetően-e valósítani a színház kezelésnek a művészi igények teljes kielégítésére alkalmas átalakítását?

Ezek oly kérdések, melyek felett lehet vitatkozni.

De egy dolog kétségtelen és ez az, hogy akár házi kezelésben, akár vállalkozó igazgatóra bízva a debreceni színház jövője csak akkor biztosítható, fokozottabb művészi igények kielégítésére csak akkor gondolhatunk, ha a színház nézőterét jövedelmezőbbé tesszük.

A mi viszonyaink közt ez a hely-
árok felemelésével lehetetlen.

Nincs más mód: a nézőtér megnagyobbításával kell a színház befogadó képességét emelnünk.

Röviden: a debreceni színház nézőterét át kell alakítani, újra kell építeni.

Ezzel a kérdés egy csapásra megoldódna. Elsőben is az új nézőtér 18—20 pályahelylyel lehetne több, mint most van.

Ez pedig nagy meglepetést keltene; mert nemcsak az igazgató jövedelmét növesztené, hanem páholyhoz jutatna sok oly előkelő családot, mely most semmi áron sem tud páholyt kapni.

Ha a páholyokról a karzatra fordítjuk figyelmünket, akkor meg épen kötelesség az átalakítás: mert a mostani karzat oly szűk, hogy egyrészt életveszedelmes, másrészt a legnagyobb erkölcsi költségek forrása.

Vasárnap.

Osztrák irodalmi kalózok.

Irtó Divéki.

A vasárnap megszenteléséről gyakran irtunk már e lap hasábjain, én is, mások is, a ki a nemzeti szellem, tudatos együttérzés, a történelmi összefüggés meg- erősítésének új forrását sejtjük abban a nagy erkölcsi tőkében, mely a vasárnapi teljes munkaszünet útján a magyar nép vérébe, lelkébe átömlenek.

Bocsánatot kell tehát az olvasóktól kérnem, hogy ezuttal ünneprontó vagyok; mert e vasárnapi elmélkedés tárgyául oly dolgot választottam, a mi épen nem alkalmas vasárnapi hangulat kel- tésére.

A múlt héten ugyanis egyik bécsi színházban előadták Madáchnak remek művét, az *Ember tragédiáját*.

Ez a halhatatlan alkotás egy ízben már meghódította a bécsi művelt közönséget, a mikor ezelőtt 12 évvel a színész-kiállítás színházban mutatták be Esterházy gróf esodaszép diszleteivel. Akkor az ott vendégszerepelt Nemzeti színház

magyarul is előadta és Jászay Mari Évája, Nagy Imre Ádámja és Halmi Luciferje mély nyomokat véselt a bécsiek emlékezetébe.

Azóta Madách művét lefordították 5—6 idegen nyelvre s minden nemzet, irodalma mely magáévá tette-e kineset, feltétlenül gazdagodott Madách hatalmas költeményével.

Most a bécsiek újra láthatják Madách alkotását. Mondják, hogy az átdolgozás gyarló, az előadás sem minden részletében méltó a nagy költő művéhez. De az *Ember tragédiája* mégis tetszett és mély hatás tett a művelt bécsi németekre.

A bécsi sajtó egy — még pedig nem is kisebb — része ezt azt az alkalmat mégis arra használta fel, hogy Madách remekét és ennek révén a magyarokat és a magyar költészetet gyalázatosan lesepülte.

Világos ebből, hogy ezuttal a magyar költészet és az *Ember tragédiája* nem az ép eszű és ép érzékű művelt német közönség ítélőszéke elé került, hanem a bizonytalan eredetű posványokon evező osztrák irodalmi kalózok rablóhajójára,

Igazság szerint ennek megállapítása után napirendre is térhetnének az eset felett.

Mert hiszen a boszorkányok ellen, a mik nincsenek, nem kell hadakozni. Már pedig osztrák nemzet nincs a világon, osztrák nyelv sincs a világon, minőlfogva nagyon természetesen osztrák irodalom osztrák írók sem lehetnek a világon.

Azok a bécsi osztrák kalózok egyszerűen a mi nemzetünk ádáz ellenségei és a mi nagy Madáchunk óriás szellemét, esodás alkotását az elfajult politikai gyűlölet, a buta osztrák rosszakarat fekete sárga szemüvegén keresztül nézték.

Csufondárosan, fejedelmi lenézésel, vakmerő, gögös kicsinyléssel irtak ezek az ostoba kalózok a magyar irodalomról és Madách drámai költeményéről, az *Ember tragédiájáról*.

Ha van még agyukban egy csipetnyi józan ész, fel sem tehető ezekről a nyelv, nemzet és irodalom nélkül szü- kölködő osztrák irodalmi kalózkokról, hogy ne tudnák: mink van nekünk és mijük nincs nekik?

Nagyon jól tudják ők, hogy az osztrák irodalom alább való a legkisebb

24 és jó állapotban lévő legújabb kiadásu —

ódon TANKÖNYVEK

valamint mindentéle

iskolai író- és rajzszerkek kaphatók

László Albert és Társa (Hegedűs S. és Sándor I.)

iskolai könyv és papírkereskedésben Debrecen Főpiac a kistemplommal szemben.

A karzati közönséget ugya nis mos a jóhiszemű igazgató becsapja. Mert 400 sőt 450 karzati jegyet szabad kiadni; de a karzaton — jólékekkel állithatom — 150—200 embernél több semmit se láthat.

Ez egyszerűen a nép megkürosítása! Ha a városatyák egyszer felmennének a karzatra, mikor ott 400 ember tolong, meggyőződésem, hogy a legközelebbi közgyűlésen felháborodással követelnék a karzat átalakítását.

De újra kell építeni a nézőteret az életbiztosság szempontjából is. Mert a faalap határozottan rozoga s pár év múlva a leszakadás veszedelme áll majd elő.

Már most is, ha szakértők alaposan megvizsgálnák a páholytartó oszlopokat és az egész nézőtér szüette rozoga állapotát, bizonyára sürgősen követelnék az újraépítést.

De miért várjunk addig, a mig a karzat leszakad vagy egy páholyos bedől?

A színháznak feltétlen szüksége van a nagyobb nézőtérre, több páholyra, jobb karzatra s a helyek célszerűbb kihasználására. Ne halogassa tehát a város a nézőtér ujjaépítését. A színház jövője függ ettől.

Akár a város költségén, akár tiz éveseszerződés kárpótlása mellett vállalkozó igazgató segítségével elő kell venni a színház nézőtere újraépítésének terveit és mi előbb meg kell valósítani a nézőtér átalakítását.

műveletlen keleti népfaj ősdadogásánál is. Épp ugy nagyon jól tudják, hogy a magyar költészet immár világirodalmi nagyságokkal dicsekedhetik.

Es lám ezek a kalózok mégis neki mentek Madáchnak és a magyar költészetnek! Világos, hogy csak politikai gyűlöletből, páratlanul arcátlan osztrák pöffeszkedésből tehettek.

Komolyan, irodalmi hangon tehát nem is érdemes velük foglalkozni.

De vissza kell utasítani ezeknek a kalózoknak durva betolakodását a magyar költészet templomába,

Ők csak kalózkodnak idegen portékával, idegen prédára lesve a nemzetelenség holt vizein; de a magyar költészet örök forrásaiba ne fecskendezzék mérges gyűlöletük kigyónyálát.

A bécsi izlés névtelen kufárai kereskedjenek csak a maguk osztrák piacán, hol a vad röhögésre csiklandozó bécsi szellem cukra legyekben nem szükkölködik.

De a mi szentélyeinkbe sáros lábbal, mosdatlan szájjal ne tolakodjanak. Mert a bécsi elmékedésre majd magyar bottal vág vissza a jogos felháborodás.

Nem féltjük mi Madách kinceit az osztrák irodalmi kalóztól; de azt az szeretőnk, hogy bárki azt gondolhassa, mintha ezek a bécsi bárdolatlanságok a jogos bírálat tiszteletreméltó fegyverei közül valók volnának.

Akkor aztán komolyan beszélhetünk a debreceni színház jövőjéről.

Néhány szó a hegedű-oktatásról.

(A Zenedei tanév megnyitása alkalmából.)

Tudvalevő hogy a természetadta tehetséget is csak jó iskola és alaposan képzett, tapasztalatokban gazdag mester képes teljesen kiaknázni. Sajnosan tapasztaljuk azonban, hogy a mai modern világban erre sulyt nem helyeznek, hanem elegendőnek vélik azt, ha gyermekeiket olcsó bandisták és egyéb kontárokkal taníttatják. Pedig ezeknek fogalmuk sincs a legfontosabb szabályokról, mint p. o. a vonó tartásáról s egyéb szabályokról; hanem minden rendszer nélkül oktatnak s nemhogy képeznének, de határozottan rontanak s nem egy igazi tehetséget ölnek meg csirájában a hazai zeneművészet kárára. Nálunk boldog boldogtalan tanít, ha kottából vagy anélkül néhány táncdarabot valahogy el tud játszani.

Annál sajnósb ez az állapot, mert általánosan el van ismervé, hogy a magyar ember lelke igen fogékony, különösen a hurosszhangszerek iránt, úgy, hogyha teljes sulyt helyezne az alapos és komoly irányra. zeneművészetével a többi művelt nemzetekkel is versenyezhetne. Amde ezt csak úgy érhetjük el, ha a kontárkodást teljesen kiküszöböljük, a cigány kultuszt pedig egészen elkülönítjük az abszolut becsü műzenétől, mert csak ez alkalmas a komoly és beható tanulmányozásra és művészi tökély elérésére; a tanítást pedig nem kontárookra és cigányokra, hanem zeneileg képzett tanerőkre bizzuk. A cigány muzsika kultuszát hagyjuk csak a cigány, áldott jó kezében! — mi pedig igyekezzünk lépést tartani a művelt nyugattal és kultiváljuk előszeretettel a klasszikus műzenét, mert csak ez az egyedüli út a művészi tökély elérésére s ez vezethet egy uttal a magyar műzene kialakulására is, melyek kitünő előgyakorlatokat képeznek a Paganini és más e fajta nehéz komposziókhöz.

Meg kell azonban jegyezni, hogy tehetség nélküli tanítványból a legjobb mester is legcélsebb tananyag sem nevelhet hegedűst. Ahhoz pedig, hogy valaki a hegedűt jól, vagy pláne művésziileg kezelhesse, sok feltétel szükséges. A legfőbb feltételek közé tartozik a tökéletes hallás és a hegedülésre praedesztinált kezek. Akinél ezen feltételek hiányoznak, annak nem érdemes hegedűlni tanulni, ismétlem: a halláson kívül rendkívül fontos az, hogy a kezek milyen hangszerek a kezelésére legalkalmasabbak. — Ezért tehát ha van is valakiben zenei hajlam, ebből még nem következik az, hogy akármilyen hangszereken kiképezhesse magát. Számtalan eset bizonyítja ezt. Erről magam is meggyőződtem több tanítványomnál, akik, miután a hegedűléssel nem boldogultak, a zongora, illetőleg gordonka tanulást ajánlottam nekik, melylyel aztán a legtöbb esetben célt is értek. Akadnak aztán olyanok, akik képtelenek elsajátítani a zongorázást, mig a hegedülésben sokra viszik. Sőt volt nekem növendékkoromban egy osztálytársam aki a zongorázást és hegedülést párhuza mosan tanulta s ámbár egész tökéletes hallása volt, néhány évi tanulás után sem tudott tisztán hegedűlni, melylyel e miatt fel is hagyott, mig a zongorázásban művészetig vitte s ez idő szerint a nemzeti zenede tanártestületének egyik jeles tagja. — Az tehát, hogy valaki melyik

hangszereken viheti sokra, főleg a kéz konstrukciójától függ, mely némilg az egyéniség kifejlődését is befolyásolja. Ép ezért kívánatos, hogy a zenetanárok a kéz anatómiájával is tisztában legyenek. Mindezen tüneteket csakis lelkiismeretes, tapasztalt jó mester képes felismerni. Ugyanazért és az abszolut szép műzene érdekében óvakodjunk a kontároktól és bizzuk a tanítást alaposan képzett, művészelekkü mesterekre, mert csak ezek képesek a tehetséget a helyes és megfelelő irányban fejleszteni és kiaknázni.

Füredi József.

KÖZIGAZGATÁS.

A közigazgatási bizottság ülése.

— szept. 6.

Tegnap délután 3 órakor tartotta meg a városháza nagytanácsstermében a város közigazgatási bizottsága rendes havi ülését Puky Gyula főispán elnökléte alatt.

Az ülésen jelen voltak: Kovács József polgármester, Magos György fő ügyész, Vecsey Imre v. főjegyző, Csóka Sámuel tanácsnok, Fauszt Elek kir. pénzügyigazgató, Latinovics Mihály állami főmérnök, Acél Géza városi főmérnök, Horváth Isván kir. ügyész, Nemes Kálmán, Szilágyi Imre, Kocsár Gábor bizottsági tagok.

A hónapos jelentések felolvasása előtt kihirdetik, hogy Ábrahám László főügyészt a miniszter állásában felfüggesztette és ellene a fegyelmi vizsgálatot elrendelte.

A polgármester jelentése.

A jelentés szerint a rendőrség az elmúlt hónapban lezárt 248 embert, eltoloncolt 80 egyént. Kiállított a rendőrség 31 iparigazolványt. A katonai létszám a múlt hónapban 1140 emberből és 417 lóból állott.

Városunk népesedése.

Népesedés augusztus hónapban lanya volt. Született a múlt hónapban 113 férfi és 104 nő, összesen 217 lélek. Meghaltak 150en, 70 férfi és 80 nő. Városunk tehát augusztus hónapban 62 lélekkel szaporodott.

A közegészségügy állása.

Városunk közegészségügye dr. Sárváry Gyula városi főorvos jelentése szerint sokkal kedvezőbb volt augusztusban mint az előző hónapban. Ugy a megbetegedések, mint a halálesetek esekély számmal fordultak elő, A megbetegedések főleg az emésztő szervek hurutos bántalmából eredtek. A ragályos betegségek közül szörványosan lépett fel a vörheny, ronesoló toroklob és a hasi hagymáz. Elbetegeseknek hatan estek áldozatul augusztus hónapban.

Közteherviselés.

A pénzügyigazgató jelenti, — hogy egyenes állami adóból a múlt hónapban 14749 korona folyt be. — A múlt év augusztusának befizetésével szemben ez 39050 koronával kevesebb.

A múlt hónap végével 955639 korona adóhátralék volt, tehát 220224 koronával több, mint tavaly augusztusban. Hadmentességi díj fejében befolyt az adóhivatalhoz 188 korona, bélyegjövedékekből 29162 korona, jogilletékekből 20854 korona, a dohányjövedék augusztusban 148173 koronát jövedelmezett. — Fizetési halasztást hat esetben engedélyezett a pénzügyigazgatóság.

Még néhány apró, jelentekteleu folyó ügy elintézése után az ülés esti hat óra-kor véget ért.

Agról-ágra.

Ióska és az osztás.

Megjött immár a levélhullajtó szeptember hónap, de megjött vele a város élénksége is.

Megszaporodtunk lélekszámban, de még inkább elevenségben.

Apró, piros-pozsgás gyermekek futkosnak az utcán hónuk alatt könyvek halmazával, gyümölcstől duzzadó zsebbel — mellettök embernyi, bajszos diákok.

Kezdődik a tanév!

Ez az utcai képe, de van egy másik is, az iskolák falain belül, ahol aztán lehangoltabb a kedv, a számadás ez őszi idején — a felvételi, javító és magánvizsgákon.

Városunk egyik elemi iskolájában szintegy vizsgák folytak most. A magán vizsgára aztán jelentkezett egy apró 7—8 éves fiúcska is a többi között, az elemi iskola I. és II-ik osztályának nehéz tudományából.

A nyáron elmaradt a vizsgákról, hát most teszi le.

— No Józsi, mondd meg nekem — vallatja a tanító a számtanból — ha neked 7 altnád volna, hogy osztanád két felé — de igazságosan, magad és Ilonka nővéred között.

Az eleven eszű gyerek egy ideig gondolkodik, aztán nagy hirtelen és mosolyogva vágja ki a feleletet.

— Hát adnék neki a hétből — hármat.

— De hisz három nem fele a hétnek — magyarázza a tanító.

— Tudom! — sunyit Józsi, csak hogy az én Ilka hugom még olyan esacsi, hogy kár volna neki háromnál többet adni, válaszolja a furfangos és önző nebuló, nagy derűjére a vizsgáló bizott ságnak

Álljon be helyére az ur, hogyha nem tetszik . . .

Bugyi Sándor talyigás uram egyik céhbeltársa a minap olyan szörnyen megrakta a talyi gáját holmival, hogy a szegény Szikra a Kossuth utca közepe táján bizony szégyen-szemre, de meg a gazdája nagy bosszúságára moccani se tudott tovább.

Dühbe jő erre a talyigás gazda s kezdi hangos szóval és még keményebb ütleggel biztatni a teher tovahuzására a jámbor párát.

A nagy zajra aztán oda vetődik egy állatvédő is, aki látva a jelenetet oda kiált a talyigásnak

— Hallja, maga hóhér, ne verje ugy azt az állatot.

— Hát álljon helyére az ur, aztán huzza helyette ezt a talyigát, ha nem tetszik, hogy a lovat ütöm. Ütném én az urat is, ha nem bírná tovább huzni. Nézze meg az ember — morog tovább Bugyi uram örököse — ugy beszél, mintha az ő hátát érné!

De azzal én fütök az idén . . .

Hogy beállt az ős, hát szaporodnak szerkesztőségünk visszatérő ifju munkatársai is, kik nagy részt a jogakadémia sorából kerülnek ki.

A minap is beköszönt egyikök. Szerkesztőnk pedig tréfás kedvében lévén a beszélgetés között aztán rászól.

— Aztán el ne hordja az idén is a hóna alatt csere példányainkat fütőnek, ha a tél beáll.

Felriad erre egyik belső munkatársunk szorgos munkájából s jó formán rá se gondolva — de meg nem is ért rá nagy hirtelen utána gondolni — hogy ez merő tréfa, nagy komolyan s megriadva hirtelen közbe szól,

— De ne ám! mert azzal én fütök az idén.

EGYHAZ és ISKOLA.

Iskolamegnyitás. Az orthodox izr. elemi iskolában az új iskolai évet ma vasárnap délelőtt fél 9 órakor nyitják meg. A tanítás e hónap 7-én hétfőn kezdődik.

A Csokonai-kör és a Rákóczi-kiállítás.

A Kossuth-kultusz mellett életre kelt a Rákóczi kultusz is. A szívek megmozdultak, hogy amit az elmék elmulasztottak helyre pótolják. Sajnos, nekünk mindig vannak mulasztásaink, amelyeket pótolni kell, csak aztán kitartók lennünk a munkában, hogy a régi szégyent ne tetőzzük ujabbal. Üdvözljük a Csokonai kört, hogy dicső emlékezetű nagy szabadsághősünk emlékének ápolói közé lépett és a kassai Rákóczi kora költésze tünknek is fényes korszaka, a Csokonai kör tehát hivatásának magaslatán áll, midőn e kirándulást szervezi. A felhívás amelyet kibocsátott, következőleg szól:

A Csokonai kör nemcsak hazafias kötelességet akar teljesíteni, hanem az irodalmi és művészeti érzéket óhajtja fejleszteni, midőn kirándulást tervez a kassai Rákóczi ereklye kiállítás megtekintésére. A Csokonai kör vezetősége bizalommal és lelkesedéssel intézi e fölhi vást a kör választmányi és rendes tagjaihoz, de általában a városnak irodalom és művészet iránt érdeklődő egész közönségéhez, reményli, hogy e hazafias és nemes célu kirándulásban mentől többen fognak részt venni. A kassai Rákóczi kiállítás oly gazdag tára az értékesnél értékesebb műtárgyaknak, oly fényes hódolat a nagy szabadsághare és kivált a nagy Rákóczi emlékének, hogy mulasztást követ el minden magyar és minden tudománykedvelő ember, ha nem szerzi meg magának a kiállítás megtekintésével járó gyönyörűséget és tanulságot.

A két napra terjedő kirándulás közelebbi feltételeit néhány nap mulva közöljük, addig is a jelentkezést szívesen fogadják az alábbiakkal.

Debrecenben 1903. szept. 5.

Géresi Kálmán
a Csokonai kör elnöke.

Kardos Albert
a Csokonai kör titkára.

IRODALOM.

Debreceni képes kalandárium. A debreceni képes Kalandárium, amelyet négy évvel ezelőtt indítottak meg a jövő évben is meg fog jelenni. — A hamarosan nagy népszerűsége emelkedett Kalandárium szerkesztését ez évben Vecsey Imre v. főjegyző vállalta magára. Körülötte most is jónévű helyi írók tömörülnek, hogy a naptár ezuttal is megfeleljen annak a hivatásnak, amelyet e közhasznú életrevaló vállalat elé első szerkesztője, Komlóssy Arthur kitűzött. A szokásos naptári részen kívül az év könyv most is tartalmazni fogja a városi és hajdumegyei összes hivatalok, kulturális, gazdasági, ipar és kereskedelmi intézmények utmutatóit. — A szerkesztőnek gondja lesz arra is, hogy ismeret terjesztő és szórakoztató cikkek is minél magasabb színvonalra emeljék ezt az immár minden debreceni és hajdumegyei háznál nélkülözhetetlen kalandáriumot, melynek szellemi tartalma érdekében már is nagy és körültekintő munkásságot fejt ki, a kalandárium jövő évi hivatott szerkesztője, Vecsey Imre v. főjegyző.

H I R E K.

Napló.

Iparmúzeum nyitva minden vasárnap és ünnepnapon d. e. 9—12-ig.

Nőegyleti szövő ipar tanműhely nyitva — vasárnap kivételével — mindennap délelőtt 7—12-ig és délután 2—6-ig.

Cipész kiállítás a Simonffy-utcai pavillonban nyitva naponta reggel 9-től este 6-ig.

Szept. 6. Magyar munkások rokkant és nyugdíj egyletének gyűlése az ipartestületnél délután 3 ó.

Szept. 6. Polgári lövészegylet versenyea nagy-erdei lövöldében reggeli 8 órától.

Szept. 6. Gazdasági egylet gyűlése délelőtt 10 órakor.

Szept. 6. Kisgazdák és földmunkások és munkások kedélyes estéje a Debrecen vendégklubban.

Szept. 7. Süketnéma intézet választmányának ülése a városházán délután 4 órakor.

Szept. 9. Főiskolai tanév ünnepélyes megnyitása.

* Istentiszteletek. A mai istentiszteletek sorrendje a következő: Az ev. ref. templomokban: Nagytemplomban Biró Ferenc h. lelkész. Kistemplomban Uray Sándor püspöki s. lelkész. Ujtemplomban Sáfrány Lajos gymn. tanár. Ispótytemplomban Dicsőfi József lelkész. Csapó kerti imaházban Kovács János népiskolai felügyelő.

A róm. kath. templomban délelőtt szt. misét mondanak 6 órakor Pák Emil 7kor Szabó István, Skor kegyesrendi tanár, melyen a gymn. növendékek vesznek részt, 9kor az ünnepélyes nagymisét Dr. Wolafka Nándor püspök plébános tartja segédlettel s utána ugyanő prédi kál. Háromnegyed 11kor a Svetits Zárda Veni Sancteja, tartja Molnár K. Dezső. Fél 12kor misézik Nyári Ignác. Délután 1kor lytania. 4 órakor a Rózsafüzér Társulat hónapos ájtatosságát szt. beszéddel tartja dr. Wolafka Nándor püspök.

Az ág. hitv. evangélikusoknál d. e. 10 órakor Materny Lajos fősperes végzi az istentiszteletet.

A gör. kath. kápolnában reggeli istentisztelet, délelőtt 9 órakor szent mise, délután 3 órakor vecsernye, 4 órakor a rózsafüzér társulat havi ajtatosága.

* **Az udvar köréből** Ő felsége tegnap reggel rendes szokásához híven korán kelt s dolgozószobájába vonult, Hét óratájt sétát tett a várkertben, azután reggelijét elköltve ismét a dolgozó asztalhoz ült. A király tegnap ismét adott magánkihallgatásokat.

* **A hercegprímás Budapesten.** Vaszary Kolos bibornok hercegprímás tegnap udvari papjainak kíséretében Esztergomból a fővárosba érkezett. Az egyházihoz szabab ideig marad Budapesten és 10 é. esütörtökön pontifikálni fog a koronázó Mátyás templomban az Erzsébet királyné emlékére megtartandó hivatalos nagy requiemem. Kohl Medárd dr. püspök és Klinda Teofil dr. prelátus kanonok ma Budapestről Pécsre utaznak Hettyey Sámuel püspök temetésére. — A püspök a hercegprímást, a kanonok pedig az esztergomi káptalant képviseli a végtisz tességen.

* **Személyi hír.** Kiss Áron ev. ref. püspök tegnap városunkból pár napra Csomaközre elutazott. A püspök kedden tér vissza Debrecenbe.

* **Rákosi Viktor beszámolója.** Rákosi Viktor a hajdunánási kerület képviselője ma tartotta beszámoló beszédét H.-Nánáson. Rákosi Viktor Nessay Pál orsz. képviselő társaságában tegnap este a gyorsvonattal érkezett városunkba, honnan egy éjszakai itt időzés után a képviselők a beszámoló megtartására ma hajnalban Hajdu Nánásra utaztak el.

* **Halálozás.** Nagy gyász érte Kis Endre táblabíró. Kedves, szép leánya Jolánka élete tavaszán tegnap hajnalban mellhártya gyulladás következtében meghalt. A rokonszenves táblabíró gyászában városunk egész előkelő társadalma osztozik.

* **Az iskolai év kezdete.** Ujra megélnék Debrecen utcái. Mindentelét élet s szokatlan mozgalom. Itt az édes apa, amott az édes anya fiával; egymást 2 hónap óta nem látott tanuló társak, — theologusok, joghallgatók, képezdészek és gymnazisták érdekes csoportokban mindenütt. A vén kollegium ismét megifjodott s kezdődik a munka a pihenés után. — Ma még főleg a beiratkozások folynak s a háznagy hivatal valósággal meg van szállva az érdekeltek által. Jó lenne, ha ezt a hivatalt legalább így az év elején úgy lehetne berendezni, hogy a beiratkozások kissé gyorsabb tempóban történének. A mai viszonyok mellett, — noha a hivatal feje emberfeletti munkát fejt ki — sok tanuló ifjunak reggeltől délig, déltől estig kell a sűrű tümegben ott ácsorogni, míg rákerül a sor s nem lehetetlen, hogy az az ifju, a ki p. o. a közel fekvő községekből azzal a szándékkal jött be, hogy csak beiratkozik s aztán a tanév tulajdonképpen megnyitásáig ismét haza megy — igen nehéz helyzetbe jut azon az okon, mert nincs pénze magát kitartani. Mint új dolgot jegyezzük fel, hogy az elemi iskolák a kollegium falai közül végleg kitelepítettnek s az ugynevezett esküdt diákok ettől az iskolai évtől kezdve elemi iskolákban

nem tanítanak. De, mert esküdt diákokra mégis szükség van, ezeknek beállításáról másképpen kellett gondoskodni.

* **A cipészkiállítás bezárása.** Ma este 6 órakor zárul be az ezelőtt 3 héttel megnyitott orsz. cipész ipari szakkiallítás. A milyen szép, impozáns és tanulságos volt ezen kiállítás, a milyen szép erkölcsi siker koronázza a kiállítást rendezők működését és fáradozását, sajnálattal kell jelenteni, hogy annál csekélyebb anyagi haszna volt ezen kiállításnak. Ezen kiállítás rendezésével újból beigazolást nyert azon szomorú és való tény, hogy a debreceni közönség nagy része a szépet, nemes dolgok iránt, még ha hazafias dolgok is azok, semmi érdeklődéssel nem viseltetik. De nemcsak a nagy közönségre, de közelebről a debreceni iparosokra és kereskedőkre nézve is áll ez, a kiknek mindegyikétől joggal lehetett volna elvárni, hogy ezen kiállítást legalább egyszer megfogják tekinteni és legalább ezen egyszeri megjelenésük által igyekezzenek méltányolni azon nagy anyagi áldozatokat, amely áldozatokkal a keresk. miniszterium, a debreceni keresk. és iparkamara, szab. kir. Debrecen városa és az ipartestület ezen kiállítás sikerét biztosítani kívánta. Mert nem csekély jelentőségű volt ezen áldozat és nem csekély figyelemre méltó az elért eredmény, különösen akkor, ha tudjuk azt, hogy míg a keresk. miniszterium most határozta el magát arra, hogy jövőben egyes ipari szakmák termékeiből akar országos szakkiallításokat rendezni, addig a debreceni ipari körök a miniszterium ezen szándékát már megelőzték és bizonyítékát adták annak, hogy az ilyen szakkiallításoknak meg van e a kívánt eredménye? A keresk. miniszteriumhoz felterjesztendő kiállítási jelentés készül és mindenesetre sajnálnunk lehet, hogy akkor, amidőn a kiállítási bizottság a kiállítás erkölcsi sikerét illetőleg büszkén hivatkozhat az illetékes szakkörök elismerő és dicsérő nyilatkozataira, — kénytelen lesz bevallani, hogy az anyagi siker hiánya a nagy közönség közönyös viselkedésének a következménye. Melegen ajánljuk ennél fogva a kiállítás utolsó napján is, hogy a nagy közönség ezen utolsó napot használja fel a kiállítás megtekintésére és ezzel fejezze ki elismerését azon nagy fáradságot igénylő munka iránt, a melynek eredményét oly fényesen igazolja a ma este bezáruló kiállítás.

* **Jogász élet.** Tegnap d. u. fél hat órakor tartotta az Ozory-Pálur párt a világ legesendesebb és legkevesebb ivással összekötött pártértekezletét, Saját külön tudósítónk e pártértekezletről eddig soha józanon nem jött a szerkesztőségbe (a mi nála különben is ritka dolog), csak tegnap. Ártatlan, de elfogult képzel adta elő, hogy hat pohár sörnél többet nem volt ideje meginni s így neki nincs kellő hangulata a nagyfontosságú esemény megírásához. Hosszas nógatásunkra sirva fakadt, leült s a következőket írta:

Adom tudtára mindenkinek, a kikre tartozik és a kiket illet, hogy tegnap a Dréherben a jogászok összeültek. Igen kevés sört ittak (egy bort ivott) és mi után üdvözölték a köztük megjelent s újjá alakított (református) papnövédekéket, kiválasztották közülök a legjobb arcut és megtették a Főiskolai Olvasó Egyesület könyvtárnok jelöltjének. Egy kövér, egy még kövérebb, meg egy sovány fiu szónoklatot mondott. Pálur Miklós, a könyvtárnok jelölt azt mondta,

hogy igen szereti a jogászokat. Ozory Pista ott volt, Nagy Pista nem volt ott..

Ennél a mondatnál lapunk barátja siró görcsöt kapott s így mi fejezzük be e cikket azzal az óhajattal, hogy e kortesvilág után minél komolyabban fogjanak hozzá immár főiskolánk derék hallgatói hivatásuk legszebb dolgához.... tanulmányaik folytatásához.

* **Honvédbakkancsok szállítása a debreceni kerületből.** A honvédség bakkancs szükségletéből ez évben 24670 pár jut a kisipar részére. Ez a mennyiség a jelentkező pályázók számaránya szerint lesz szétosztva. A szétosztás tárgyában e napokban volt a kereskedelmi miniszterium tanácstermében bizottsági ülés, melyen a debreceni kamara képviselője mindenekelőtt arra nézve kért vizsgálatot, hogy ez évben mért jut 8000 párral kevesebb a kisiparnak, mint az előző évben. A kereskedelmi miniszter eziránt felvilágosítást kér a honvédelmi minisztertől. A szétosztásnál a debreceni kamara kerületéből pályázó alkalmi és rendes szövetkezetek a következő mennyiségre nyertek kilátást. Debrecenből 26 pályázó 200 párra. Jászberényből 128 pályázó 700 párra. K.-Szt.-Mártonból 16 pályázó 150 párra. Jákóhalmáról 30 pályázó 250 párra. Jásztelekről 13 pályázó 100 párra. Dévaványáról 25 pályázó 200 párra. Kisújszállásról 15 pályázó 100 párra. Mezőtúrról 4 pályázó 50 párra. Összesen 216 kisiparos 1760 párra. A közös hadsereg szükségletének elosztása ezután következik.

* **Anyakönyvi hírek.** Az elmúlt hét folyamán eljegyzésüket bejelentették: Garda Béni ev. ref. géplakatos—Molnár Julianna ev. ref., Szabó Imre ev. ref. mészáros—Szücs Eszter ev. ref., Farkas Gergely ev. ref. kőműves segéd—Kis Julianna ev. ref. Házasságot kötöttek: Sarkadi Arpád—Kiss Julianna, Miklósy Ferenc—Csáthi Irma, Gábor Gyula—Ötvös Erzsébet, Szakál Mihály—Korenkó Mária, Balogh Elemér—Farkas Ilona, Szepesi Sándor—Béres Mária, Marozán Péter—Varjas Zsuzsanna, Szabó István Tóth Zsuzsanna, Sztachó András—Grofcsik Rozália, Váji Nagy Pál—Megyesi Julianna, Nagy János—Sárkány Julianna Szabó József—Benke Zsuzsanna, összesen 12 pár. — Meghaltak a múlt héten 18-an, született 26 fiu, 27 leány, összesen 53. Szaporulat 25.

* **Halálozások.** Tegnap a következő haláleseteket jelentették be az anyakönyvi hivatalnál: Dalmi Eszter ev. ref. 4 hónapos, özv. Reiner Mórné izr. 70 éves, Ternenen Sándorné g. kath. 44 éves, Suba János ev. ref. 9 éves, Dézsi Julianna ev. ref. 6 hónapos, Sári Mihály ev. ref. 62 éves, Hevesi István ev. ref. 10 éves, özv. Penlek Jánosné ev. ref. 68 éves.

* **A rendőrök kegyelele.** Tegnap délután temették a közokmányból Dede Viktor 30. számú rendőrt, kit a hagymáz a kórházban megölt. Derék rendőreink remek koszorút helyeztek a koporsójára és mint értesülünk — elhunyt bajtársuk özvegyéről is gondoskodni fognak. A temetésen a rendőrlegénység 2 szakasza egy rendőrfogalmazó vezetésével ünnepi díszben vett részt s kísérte ki az elhunytat a Hatvanutcai ev. ref. temetőbe.

* **Ujabb utazási kedvezmény iparosok részére.** A kereskedelemügyi miniszter ma értesítette a kamarát, hogy a technológiai iparmuzeumban rendezett állandó gépkiallítás hasznosítása céljából, ezen kiállítás megtekintésére legalább 10 főből álló szakcsoportokban Budapestre és visszautazó iparosok, iparos segédek és

tanoncok vagy iparos segédek gyanánt alkalmazott nők részére a személy és vegyes vonatokon utazási kedvezményt engedélyez és pedig oly formán, hogy a II-dik kocsiosztályban III. osztályu egész jeggyel, III. osztályban pedig III. osztályu féljeggyel utazhatnak. Felhívjuk ennél fogva az érdekelt iparosokat, kik az említett célból Budapestre óhajtanak utazni, hogy az idevonatkozó igazolvány kiállítására végezzék a kereskedelmi és iparkamara hivatalában jelentkezzenek. — Kereskedelmi és iparkamara.

* **Katona akar lenni.** Tegnap éjjel a rendőrök a honvédelmi lovaslaktanya háta megett levő árokban részegen találtak meg Tóth Jánost. Kezében egy bőrből készült csatlót szorongatott. A rendőrök faggatására így felelt:

— Katona szeretnék lenni, huszár! Hevedert már kerítettem, most még csak lovat keritek a hevederhez.

A rendőrség pedig ingyen kerített lakást a harcias részeg atyafinak, ki minden áron lovat akart lopni a házáért.

* **Rövid hírek.** Széchenyi pása konsztantinápolyi tüzoltó főparancsnok öcsésének Széchenyi Viktor grófnak látogatására Sármentelére érkezett. — Az *Alpesek felett.* Spelterini olasz léghajós léghajóval szándékozik átkelni az Alpesek felett. — *Merénylét Roosevelt elnök ellen.* Washingtonban letartóztattak egy Veil Brenner nevű embert, aki Roosevelt elnököt állítólag agyonakarta lőni. — *Megrendítő sors.* Zsurkó Zampfir gavadiai birtokosnak 8 héttel ezelőtt meghalt a felesége, pár nap múlva a nagyobbik leánya, a múlt héten kisebbik leánya nadragulyát evett se miatt halt meg, szerdán pedig utolsó gyermeke vízbe fulladt. — *Nagy tűzvész.* A boszniai Travonikban csütörtökön 600 ház leégett. Sok ember meghalt és megsebesült. — *Tű a sörben.* Hettfleisch István katonai élelmezési tisztviselő a napokban Lugosan sörivás közben azt érezte, hogy valami hegyes tárgy jutott torkába. Az orvos nem tudott rajta segíteni és két nap múlva meghalt. Boncolás közben aztán megtalálták a gyilkos tárgyat, egy varrótűt.

* **Kajla Jónás Lajos.** kitűnő cigány primás ma délután a nagyerdei vigadóban teljes zenekarával hangversenyez.

* **Az Angol Királynő szálloda** éttermében kitűnő és nagyválasztéku villásreggeli, naponta többször friss csapolású Dréher Korona sör. Pontos kiszolgálás. Felváltva zeneestély Magyarai és Rác. Szőlőszövetkezet telepi must literje 36 kr. Kiváló tisztelettel Hauer Bertalan.

x **Értesítés.** Zivuska Ferencné zenedei énektanárnő a magán oktatást f. hó 15-étől kezdi meg. Beiratások a magán órákra f. hó 10-étől kezdve délelőtt 10—1-ig Szent Anna utcai 6. számú házában.

x **Az előkelő férfi világ** figyelmébe ajánljuk *Fekete Jakab kalap és férfi divatárú különlegességeinek üzletét, főtér kistemplom mellett* kifogástalan szabású férfi ingek. Nagy választék angol, olasz és Pichler féle sport kalapokból — valamint feltűnő szép nyakkendő ujdonságokban, olcsó szolid szabott árak.

x **Márkus Jenő** Dréber sörcsarnokában ma este Kiss Béla teljes zenekarával

hangversenyt rendez. Belépti díj nincs. Kitűnő kiszolgálatról gondoskodva lesz.

x **Rác Béla** bankirodája Debrecen, Csapó utca 12. pénzkölcsönöket jelzálogra, személyhitelre gyorsan kieszközöl. 25 bankkal áll összeköttetésben.

x **Szőlő értesítés.** Kardos László sőtakerti szőlő telepéről naponta friss szedésű csemege és passatuti most már teljesen érett szőlő árultatik a piacon városbáza sarkán Tóth Gyula vaskereskedése előtt.

x **Állategészségügy.** Állattenyésztőket érdekelhet, hogy az idei londoni egészségügyi kiállításon Dr. Dávid Viktor, eszéki gyógyszerész, Antegrin nevű háziállatok öv- és győgypora általános nagy szenzációt keltett. Gyakorlatilag az Antegrin háziállatok belső bajainál nálunk is nagyszerűen bevált, állatorvosok és gazdák egyaránt dicsérik. Az Antegrin-t mint stomachikumot és enyhe laxánst, a horv.-szlav.-dalm. királyi kormány is nemrég engedélyezte és jóváhagyta, az országos vegytani intézet véleményezése alapján. Az Antegrin az egész monarchiában törvényesen van védve.

Az Arany Bika kávéházában ma este Rác Károly zenekara játszik.

A trónörökös a hadgyakorlaton.

— Saját külön tudósítónktól. —

Temes Ujfalu, szept. 5.

A mai napon semmi nevezetesebb esemény sem történt. A trónörökös kimegy a gyakorlatra, végigszemléli, eszmecsereket folytat az egyes mozdulatokról, ez történik most napról-napra. A gyakorlat után a királyi herceg hazajő, megebédel és azután levelet ír a feleségének. Rendkívül jó férj és családapa. Ugy ő, mint a felesége igen sűrűn leveleznek, napjában többször is. A fenségnek van a legnagyobb családi levelezése. Környezetéből tudom, hogy gyermekeinek anizkártyákat is küld naponta a gyakorlatról. — Tavaly lefényképeztette magát Sasvárott a tisztikarával együtt és az első kész képet a feleségének küldötte.

Ebből a megható szép családi életből példát vehetnének még a nyárspolgárok is.

A mi magát a hadgyakorlatot illeti, a katonai körökben érdekes megfigyeléseket tesznek. Így általában feltűnt, hogy a trónörökös kocsin megy ki és jön be a hadgyakorlatról. Ófelsége még ebben a korban mindig lovon nyargalt ki a gyakorlatra. Általában egyre összehasonlításokat tesznek a király és a trónörökös között.

Megfigyelték azt is, hogy ma például egy helyből nézte végig a trónörökös az egész gyakorlatot. A király ezt soha sem teszi. Folytonosan közvetlen közelből szemléli az összes mozdulatokat és majd lépésben, majd vágatva követi az egyes csapatok fejlődését. A

lovas attackokban ő maga is részt vesz. Ilyenkor nagyon féltik a környezetben a királyt, mert a legnagyobb elővigyázat mellett is baj történhetik, a hogyan például megtörtént az tegnap, hogy egy igen jeles lovas, Allram huszárezredes esett le a lóról.

Távol Sasvárott már erősen lebeszélni igyekezett Kerzl udvari orvos és maga Beck vezérkari főnök is a felséget a lovas attackban való részvételtől, de hasztalan volt, a király nem állhatott ellen kedves szokásának és ugyancsak együtt vágatott a huszársággal.

Egy dologban azonban hasonlítanak király és trónörökös egymáshoz. Egyaránt jól érzik magukat katonáik között. Vidám jó kedvvel társalognak a környezettel, csupán a király némileg élénkebb.

A kik a trónörökös közvetlen környezetében vannak, azok beszélnek, hogy sohase volt oly egészséges, annyi életkedv benne, mint mostanában és az utóbbi években. Ezt boldog családi életének tulajdonítják.

Temes-Ujfalut, hol a gyakorlat folyik, mint említettük, sváb nép lakja. Csodálatos népség ez a sváb. Szorgalmas a megszakadásig, önző és takarékos a fukarságig és szívtelességig, azért van aztán pénze és vagyona. De a mi különösképen feltűnt, ez az, hogy bárhol, bármely vidéken volt eddig gyakorlat, a föld népe nagy érdeklődést tanúsított a királyi manőver iránt. Hogy ne! Hiszen ilyet legfeljebb egyszer lát életében, királyt, kir. herceget, főtiszteket, színes attassékat stb.

Minden reggel tódult ki a küzdőterre, hogy gyönyörködjenek a harci játékokban. Ez a temesujfalusi sváb meg annyit sem törődik az egész dologgal, mintha egy kötéláncos jönne a faluba. Talán ez még inkább érdekelné. Kimegy, mint máskor a földjére és véres verejtéket dolgozik.

Tanulhatnánk tőlük!

MULATSÁG.

* **A máv altiszti kör estélye.** A debreceni máv, altiszti kör tegnap este saját helyiségében dalárdájának alapja javára szórakoztató estélyt tartott. Az estélyen a vasúti előkelő hivatalnokok és azok családján kívül nagy és szép közönség volt jelen. A műsorból különösen kitűnt Faragó Emma énekével és Thalviser Alajos szavalatával, de igen nagy része van az estély sikerében Kacovszky Gyulának is. A műsor befejeztével tánemu-latság volt, melyhez a zenét Kajla Jónás Lajos kitűnő zenekara szolgáltatta.

* **Koszoru estély.** Tegnap este volt a magyarországi cipész és csizmadia munkások és munkásnők szakegylete tánciskolájának koszoru estélye. A jól sikerült estély a hajnali órákig tartott.

Megérkeztek óriási mennyiségben, legjobb minőségű férfi női gyermek cipők, csizmák, kalapok és férfi divat cikkek — olcsóbban, mint bárhol, kaphatók

Legfinomabb izlésűek, megfelelő árak.

Révész Zsigmond

cipő, kalap és férfi divat üzletében.

Főtér, városi új bérház 27. szám

SZÍNHÁZ.

(—) **Az évad kezdete.** Makó igazgató, mint értesülünk, már október elseje előtt megnyitja az új évadot. E szerint a színházi évad szeptember 26-án, szombaton fog kezdődni, a *Titok* című új vigjáték bemutatásával, melyet másnap megismételnek. Az énekes személyzet két új daljátékkal kezdi meg működését *Lehár*-nak, a hamar világhírűvé lett szerzőnek *Drótostót* című daljátékával, melynek gyönyörű a muzsikája, és *Barna Izsónak Kazanova* című daljátékával. Október elsejéig az előadások *bérletszünetesek* lesznek. A bérlet október elsején kezdődik, *Gorky* orosz író *Ejjeli menedék-hely* című darabját fogják bemutatni.

— (A drótos tót M. Szigeten.) — A debreceni szintársulat énekes személyzete a m.-szigeti szinkörben szombaton szeptember 12-én fogja bemutatni *Lehár* szép zenéjű daljátékát, a *Drótos tót*-ot. Ez a mű alapította meg *Lehár* hírnevét. A *drótostót* most járja be nagy diadallal a világ összes színpadait. A m.-szigeti bemutató iránt is rendkívül nagy a közönség érdeklődése.

— (Előleges színházi jelentés.) Makó Lajos színiigazgató kibocsátotta előleges jelentését, amely szerint a színházat október 1-én megnyitja. Az ügyvezetőség és az előadó személyzet nagyjából a régi, amint ez a következő névsorokból kitűnik. I. Ügyvezetőség: Makó Lajos igazgató és főrendező, rendezők: Krémer Jenő, Klenovits György, Faragó Ödön és Szalay Károly. Titkár: Szabó Károly, karnagy: Huber Miksa. II. Előadó személyzet: Hölgyek: R. Réthy Laura, népszínmű és coloratur énekesnő. Felhő Rózi, soubrette énekesnő. Krémerné, énekesnő. Ráthonyi Tilla, énekesnő. Püspöky Róza, séged énekesnő. Székely Ilona, Ebergényiné Amália, drámai anya. Arday Ida, vigjátéki anya. Havasi Szidi, komika anya. Jeszenszky Irén, hősnő. Menszáros Margit, szende. Hahnel Aranka, soubrette és társalgási. Csige Ilonka, naiva. — Urak: Klenovits György, hősszerelmes s jellemszínész. Krémer Jenő, burleszk komikus. Krasznay Ernő, lyrai szerelmes. Iványi Antal, síheder színész és énekes. Pataki Béla, bonvivant. Szalay Károly, színész. Sebastyén Géza, apa- és jellemszínész. Faragó Ödön, jellemkomikus és operette buffó. Csiky László, drámai apa. Makó Lajos, kedélyes apa. Szilágyi Aladár, buffó-komikus. Virágháti Lajos, tenor buffó. Karacs Imre, tenorista. Mezey Andor, baritonista. Cserny Béla, szerelmes színész. Nagy János, szerelmes színész. Szabó Gyuluska, gyermekszereplő. Vámos Jenő, séged baritonista.

A társulat tagjai között új tagok Ráthonyi Tilla énekesnő, Székely Ilona, Arday Ida vigjátéki anya és Csiky László drámai apa. Felhő Rózi virágvasárnaptól megvált a társulattól. Helyébe Rózsa Lili jön.

Az eddigi bérletek kiváltása iránt e hónap 16-25 ig lehet intézkedni a

színházi pénztárnál. Azon túl a régi bérletek bérleti joga az ez ideig színi idényre, megszűnik.

TÁVIRATOK.

Nincs miniszterelnök.

Budapest, szept. 5. *Hosszas tárgyalások és annyi politikusnak ismételt meghallgatása után a király ma délutáni fogadásán végre Lukácsot megkínálta az új kabinet megalakításával. Lukács ekkor kifejtette újból a királynak azon egyéni és tárgyi okokat, melyeknél fogva kéri, hogy Ő felsége kegyeskedjék a jelen kabinet-alakításnál az ő személyétől eltekinteni. A király Lukács kérését tudomásul vette.*

A megbízás meghiusulásának okai.

Budapest, szept. 5. *Lukács megbízásának meghiusulása általános meglepetést keltett. A megbízás meghiusulásának oka az, hogy Lukács az utolsó 24 óra alatt félreismerhetetlen jelekkel találkozott arra nézve, hogy az ellenzék vele szemben is kérelmetlen lenne, mint a milyen Khuen gróffal szemben volt. Minthogy pedig Lukács a parlament feloszlására még gondolni sem akart, felismerte, hogy küldetése ilyen viszonyok között céltalan volna.*

Széll a királynál.

Budapest, szeptember hó 5. *Holnapra Széll kapott meghívást a királyhoz. Politikai körökben remélik, hogy Széllnek talán ismét sikerül kompromisszumot lét rehozni az ellenzékkel.*

Ujabb kihallgatások.

Budapest, szept. 5. *A király délután Khuen miniszterelnököt külön kihallgatáson fogadta, Tisza István gróffal pedig még délelőtt háromnegyed 10 órakor tanácskozott hosszasan.*

Khuent a király holnap délelőtt fél tíz órára ismét magához hívatta.

A trónörökös a Délvidéki hadgyakorlatokon.

Temes Ujfalu, szept. 5. *A főhadvezetőség ma reggel fél 7 órakor a katonai attasékkal kivonult a harctérre. Ferencz Ferdinánd főherceg hadsegédével 7 óra után kocsin hajtattott Hidéghut irányába. A mai gyakorlat legérdekesebb része az, hogy a hidászok Ő Paulisnál 2 hidat vertek bámulatos gyorsasággal. A hidakon a 12 ik hadtestnek a Maroson túl levő része vonult keresztül és Keszine mellett egyesült a 12 ik hadtest második hadosztályával. Keszincz és Temes Ujfalu határában a 2. hadtest közt kora reggel től erős esatározás volt a déli órákig. — Ferenc Ferdinánd főherceg Keszina mellett egy magaslatról nézte a harcot. A 7 ik hadtest visszaszorította a 12 ik hadtestet.*

Megcáfolt katonai forradalom.

Budapest, szept. 5. *A Bud. Tud. je lenti: A Magyar Hirlap ma reggeli szá mában egy, a késő éjjeli órában hozzá érkezett hírt közöl, amely szerint a 44. gyalogezred legénysége fellázadt, a ma reggeli gyakorlatnál a fegyvert eldobta és az engedelmességet megtagadta volna, a mire azután a gyakorlatnál jelen levő boszniai gyalogzászlóalj, parancsra, a 44. ezredre lőtt és két embert súlyosan meg sebesített volna. A lap maga megjegyzi, hogy ezt a hírt legszivesebben látná megcáfolva. Illetékes helyen beszerzett értesülésünk alapján kijelenthetjük, hogy ebből a kalandos meséből egyetlen szó sem igaz.*

A bolgár miniszterelnök halála.

Szofia, szept. 5. *Manuseheff bolgár miniszterelnök fürdés közben meghalt.*

A felrobbant Vaskapu hajó áldozatai.

Budapest, szept. 5. *A Magyar Keleti Tengerhajózási Társaság ma kapta az első megbízható távirati jelentést a Vaskapu gőzöst ért katasztrófáról. Eszerint konstatálva van az a szomorú tény, hogy a hajón volt 21 utas közül 17 hiányzik és hogy a hajó személyzetéből életét veszítette 11 ember, köztük a hajó kapitánya. Lendvai Károly, a budapesti igazgató fiatal hivatalnokának elsenesedett hulláját megtalálták és így most már — sajnos — bizonyossá vált, hogy a szerencsétlen fiatal ember a katasztrófának áldozatul esett.*

Gabona tőzsde.

Budapest, szeptember 5. *Buzakinálát jó vételkedv élénk. Lanyha irányzat mellett 18,000 métermázsza került forgalomba 2 és fél—5 fillérel olcsóbb áron. Egyébb gabonanemek bágyadtak. Idő szép,*

Buza októberre	7.37—38
„ novembere	7.71—72
Rozs október	6.24—25
„ októberre	6.50—51
Zab októberre	5.43—44
„ novembere	5.67—68

Balkányi Antal

fényképezési
műterme
PIAC-U 81.

o o o Specialista o o o
gyermek felvételekben.

Regénycsarnok.

A tejtetvőr.

Második rész.

(Folytatás.)

Be vallom a jó barátomnak, hogy a joghallgatás számomra csak ürügy arra hogy Párizsba élhesek.

Ujságíró szeretnék lenni és a politikába is szeretnék belekóstolni.

— Ép a legjobb időben! Vannak kürtöseid?

— Micsoda? — kérdé Savinien meg röknyödvé.

— Vannak e már összeköttetéseite a hirlapoknál? A kik kürtölik, hogy milyen tehetséges vagy?

— Már mint nekem? Nem ösmerek biz én senkit és senkivel sem érintkezem.

— Hogyan? Nem jársz színházba, képviselőházba? Nem vagy tagja egy klubnak sem?

— Edes Istenem, bizony nem! Ugy élek magányosan, mint egy remete.

— Szegény barátom! Hisz te az újságokba akarsz írni és politikával akarsz foglalkozni! Azt hiszed, hogy majd jönni fognak érted hogy felkeressenek a te burozott szobácskádban?

De öregem, csak elképzelted, hogy a sajtóban a legszerényebb állásokért is száz meg száz tülekedő ember verekszik és ha kell, fél is falja egymást.

Ismerek igen tehetős fiatal emberek a kik folyton intrigálnak és körük szákadtaig loholnak. csak hogy a legkisebb laphoz is mint riporterek bejuthassanak.

Hogy az ember Párizsba zöld ágra lusson. mindenké előtt már valakinek kell jennie, de föltétlenül szükséges, hogy az ember valami klikkhez tartozzék, valami jobb fajta társadalmi szövetséghez a hol szünet nélküli kürtöljek és reklámokat csapnak az érdekekben e hol a ki elsőnek jó annak örölnék előbb és ha hol segítenek neki a híresség falát megmászni.

Mondom, sajnálak. Hallottál e talán valamit az új Gallusokról?

— Soha — vallotta be naivul Savinien. — Mi ez? Valami újság?

— Nem — veté ellen Sanlisse szárazon — miközben vállát vonogatta. Ez egy társaság, melyet mi alapítottunk, néhány barátom és én. Bizonyos egyesület, ahol hetenként összejövünk, hogy a filozófiai és irodalmi kérdéseket megvitassuk. Oda aztán eljönnek művészek, írók, miniszteriumi tisztviselők és ügyvédek. Egyszer csak egy szellemi kör, a hol az ember szárnyra kap és a hol az ember hasznos összeköttetésekre tehet szert. Beakarsz e lépni?

— Szívesen. De azt hiszed, hogy befogadnak csak úgy Isten nevében?

— Ha én ajánlak, akkor biztosra megy — erősítette Sanlisse. — Ép ma este van ülés. Adjunk egymásnak találatát kilenczre az Odéon színháznál és én magamra vállalom a többit.

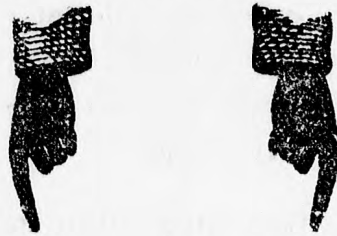
Savinien elragadtatva hebegett köszönetet. Ép a fekete kávé hozták. Mi közben rövidesen megismertette barátját a kör alapszabályaival és belépési feltételeivel, Sanlisse a fizető pincért hívta.

Egy előkelő kézmozdulattal jelezte neki, hogy ő fizeti az egész számlát, hogy barátja abbéli szándékát, hogy a reá eső részt maga fizeti, meggyűsítsa.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A Hortobágy hasznosítása. A Hortobágy hasznosítása tárgyában a gazdasági egyesület ma, 6-án vasárnap délelőtt 10 órakor a város nagy tanácstermében Rikl Antal egyesületi elnök elnöklété alatt gyűlést tart. A gyűlésre az egyesület egyidejűleg benyújtja a városi tanácshoz 1894. XII. te. rendelkezéseivel egybehangzóan ujonnan kidolgozott javaslatát az állattenyésztés tárgyában, a pásztorokról és a mezőgazdasági bizottság újabb szervezéséről. E javaslatokat mint ujonnan rendszeresítő szabályrendeleteket Rácz Lajos, az egyesület ügybuzgó titkárja, fogja a gyűlésen előterjeszteni.

Az

Angol Királynő szálloda éttermében

kitűnő és nagy választéku vilásreggeli. — Naponta többször friss csapolású Dréher korona sör. — Poutos kiszolgálás. — Felváltva zene-estély: Magyarai és Rácz. Szőlőszövetkezet telepi must literje 36 fillér.

Kiváló tisztelettel

Hauer Bertalan.

Mechanikai kötőszövet

vásároljuk a legjobb gyapot és pamut kötőszöveteket

csak is az

Első kötőszövet gyárból

Brosche és Richter-nél

Reichenberg (Csehország.)

Minta kártyákat ingyen küldünk.

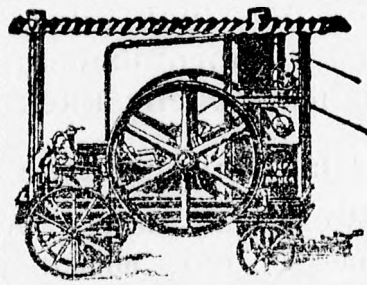
Férjem uram sem ellenzi

Dávid Gyula, eszéki gyógyszerész szepítőszereit használja. Szepítő és más arczfoltok ellen Eszéki pomádéja ára 70 f., K. 1.20, 2.20, makacs arczfoltoknál az erősebb hatású Pompadour-pasztám kőcsöngje K. 3 és 5. Arczcsuító fekete pont alakú mitesszerek egyedüli mulasztója a juvenil, ára K. 1 és 2. Bármelyik szerem használata előtt csakis Getergon különös porzappannal kell mosdani K. 1, 2, 3. Örmét szerzek szinte ifjító hajfestőmmel az őszülőknek, próbáivog K. 2, 4 és 8. ANTEGRIN. Háziallatok óv- és gyógypora. Minden

gonddalozás és kőrdőzősködés nélkül, hogy mi volna jó, csakis Antegrin kell, a mint bágyadtak, mindjárt beadni. Egyszeri adag alig keül 3 krajczárba, melylyel nagy kárt elhárítanak azok, a kik óvzerkőpén és étvágygerjesztőül hébe-korba adva bizalaskor is mindig már előre megrendelik, például 100 darab sertés kőzt a dogót megszüntetni 10—15—20 kilogramm szükség. Egy tekeres ára K. 2, mely elég 2 szűdő megmentésére. Egy kilogramm ára K. 4. Két és fél kilogrammot tíz sertésre csomagolással K. 10.32 főt már bementve is küldöm. Öt kilogram 20 K. helyett K. 10; de 10 kilogramm csak K. 34. Kaphatók posta v. vasúton utánvétellel küldve, csakis

Dr. Dávid Viktor. Törv. védve. gyógyszerész-tudor, a m. kir. természetudományi társulat rendes tagja. Szent István király gyógyszerész-tárában, ESZÉK, Alsóvár.

Közel 8000 motor 60000 loerővel a legteljesebb meglegedésre szállítva.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.

(ezelőtt Hille) főtelep és mőhelye:

Gellert Ignác és társánál,

Budapest, VI., Teréz-körút 41. — Telefon 1291.

Ajánljuk az elismert legjobb, legtökéletesebb, legtartósabb gyártású, legegyszerűbb kezelésű és legolcsóbb üzemi drezdai benzín motorokat és lokomobilokat és szengázfejlesztős (generátoros) motorokat.

Malomüzemre, daralásra, takarmánykamrákba, tejjgazdaságoknak, favágáshoz, vízemelésre, csépléshez és minden más munkához a legjobb üzemerő.

A drezdai motorok minden versenyvizsgálaton és kiállításon a legelső díjakkal lettek kitüntetve.

Referenciák: a legelőkelőbb malomtulajdonosok, uradalmak és gyárvállalatok.

Kedvező fizetési feltételek!! — Legmesszebbmenő jótállás!!

64 kitüntetés és 8 állami érem.

Ajánljuk az érdeklődő n. é. gazdák közötti nagy számú Vissontai Kovács László urna Vámos-főnkön (Hevesmegyében) működő drezdai kénzinkomobil legnagyobb fejű (10 loerős) cséplővel cséplési munkában való megtekintését.

A Kőlozsvári gazdasági kiállításon folyó évi szeptember hó 5., 6., 7. és 8-án egy drezdai stabil benzín-motor és egy drezdai benzín-motor mobil lesz kiemelten látható.

Iskolai o o o o
növendékek

FEHÉRNEMŰ ÉS A GY-
NEMŰ SZÜKSÉGLETEI
LEGJOBBAN BESZEREZ-
HETŐK UGY LEÁNYOK,
MINT IFJAK RÉSZÉRE

Kardos László

FEHÉRNEMŰ ÉS VÁSZON
NAGY KERESKEDESIÉBEN

Debreczenben, Kossuth-utca.

Több rendbeli érmekkel kitüntetve!

Alapított 1875. évben.

Egyedüli butorgyár Debreczenben.

SCHVARGZ VILMOŠ

cs. és kir. udvari butorgyáros
és a legujabb szabadalmazott asztalok
gyártója.

Üzlethelyiség: Piac-u. 71.

Gyartelep: Szálka-u. 5.

Teljes lakberendezések állandó kiállításon. — Egyszerű, de kitűnő minőségű, saját készítményű butorok, a legfényesebb kivitelű, legolesőbb árban.

Költségvetések, rajzok, mintákkal
készséggel, díjmentesen szolgálok.

Csak is **Selle** és **Kary** féle

FREDINT

Kérjünk.

Legjobb tisztító szer

minden finomabb cipőhöz. sárga, és fekete. Különösen ajánlatik Boxcalfs-, Oscania-, Chevrax- és Lack-cipőkhöz.

Bécs, XIII.

Csász és kir.

udvari szállító.

Fernolend

A világon legjobb lábbeli fényesítő és fénycrém mindenféle világos és fekete bőrnek részére, mely kiváló szép fényt és tartósság ad a bőrnek. Elhasznált peccsés, sárga vagy barnabőrnek a **Lyosin** egészen új fényt ad.

Alapított 1832. Gyári raktár Bécs, I. Schulerstrasse 21. Mindenütt kapható.

10076.

1903.

Árlejtési hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város által 10076/1903. sz. t. végzés folytán a róm. kath. egyház község részére végrehajtandó elemi fiu és leányiskolák tervszerű kibővítéséhez illetve átalakítások foganatosításához szükséges építési munkák biztosítása céljából zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A teljesítendő munkák következő összegekkel vannak előirányozva:

Megnevezés	Bontási munkák		Föld, kőműves és burkoló munkák		Ács munkák		Bádogos munkák		Asztalos, lakatos, mázó és üveges munkák		Összeg	
	Kor.	f.	Kor.	f.	Kor.	f.	Kor.	f.	Kor.	f.	Kor.	f.
Szent-Anna uti leány iskola	8	22	3652	45	1279	22	465	90	554	50	5960	29
Varga uti fiu iskola	95	60	13793	19	3944	62	555	70	2825	16	21214	27
Együtt:											27174	56

azaz Huszonhétvezeregyszázhetvennégy kor. 56 fillér.

Ajánlat tehető épületenként minden munkanemre külön-külön vagy egyes munka csoportokra, avagy az összes munkára, továbbá az összes épületre munkanemként vagy együttesen.

A pályázatban részt vehet minden kellő képesítéssel bíró vállalkozó iparos.

Írásbeli zárt ajánlatok fogadtatnak el melyekben az ajánlatba hozandó, egység árak vagy százalék engedmény betűvel és számmal tisztán, olvashatóan kiirandók. Pályázó köteles ajánlatában kijelenteni, hogy a tervet, költségvetést vállalati feltételeket és a helyi viszonyokat ismeri s azokat magára kötelezőnek elvállalja.

Minden ajánlattevő köteles az előirányzati összeg 5 %-át bánat pénzül készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a városi házipénztári hivatalnál letenni s a letét jegyet ajánlatához mellékelni. — Ily letéteket a városi házipénztári hivatal f. 1903. évi szept. hó 18-án d. e. 12 óráig fogad el.

A szabályszerűen bélyegzett írásbeli zárt ajánlatok f. évi szept. 18-án d. u. 4 óráig a polgármesteri hivatalhoz nyújtandók be, a beérkező ajánlatok f. évi szept. 18-án d. u. 5 órakor a városház nagy tanácstermében nyilvánosan bontatnak fel.

Elkészve beadott távirati vagy utóajánlatok, valamint kellően fel nem szerelt s kétes kifejezéseket tartalmazó ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A városi tanács fentartja magának a jogot, hogy a beérkező ajánlatok közül szabadon választhasson, vagy azok mellőzésével a munkák biztosítására másképpen intézkedhessék.

Minden ajánlattevő, ajánlatának a felbontástól számított 30 napig kötelezettségben marad.

A terv, költségvetés és vállalati feltételek a mérnöki hivatalban (Simonffy utca 2/b. II. em. 13 ajtó) a hivatalos órák alatt megtekinthetők, a hol a kívánt felvilágosítások is megadhatók.

Debrecen 1903. szept. 3-án.

A városi tanács.

SZTRAKA-féle
tannin - csokoláde

kitűnő hatású kis
gyermek és fel-
nőttek hasmenése
ellen. Egy drb.
ára 40 fillér.

Kapható minden
gyógyszertárban.

Szerencse fel!

Egy koronáért portó-
mentesen küld az orvos-
szövetség sorsjátékához
egy sorsjegyet az **OR-
SZÁGOS SAJTÓ** iroda
Budapest, Kemény Zsig-
mond-utca 11.

Huzás már október 10.
1840 nyeremény. 1 fő-
nyeremény 40000 Kor.
Legnagyobb nyeremény
legkedvezőbb esetben
50000 Korona.

Szerencse fel!

1 korona egy sorsjegy!
1 korona egy sorsjegy!

MIÉRT
van annyi utánzat?
MÉRT

a valódi **EISENSTÄDTER-féle**
Linoleum padló-zománc

atórv. bej. „VASLOVAG” védjeggyel
a legjobb és legtartósabb puha pad-
lóknak és konyhabutoroknak bemá-
zolására.

Az Eisenstädter-féle
Linoleum padló-zománc
egy óra alatt keményre
szárad, bámulatosan szép
fényvel bír és tartósság
tekintetében eddig fölül-
multhatatlan. Nagy elter-
jedtségénél fogva külön-
böző hasonhangzásu ne-
vek alatt értéktelen után-
zatokat hoznak forgar-
lomba, miért is kérjen
kizárólag csak
Eisenstädter-féle
„Linoleum . . . . .
padló-zománcot”
„Vaslovag” védjeggyel

Eisenstädter Testvérek
lakk és festékgyára.

Kapható Debreczenben: Csanak Jó-
zsef, Félegyházi János, Fritsch Ká-
roly, Ganófszky Lajos, Geréby Fül-
öp utódai, Komlóssy Lajos, Kont-
sek Géza, Roth Antal, Sesztina
Lajos Térei József utóda ezégeknel.

Nagyságos Asszonyom!

Azon körülmény, hogy városunk leg-
intelligensebb elemei oly rendkívül módon
nélkülöztek női kalapszükségletük be-
szerzésénél egy olyan divatterem előnyeit
hol az esetről esetre változó divatkülönle-
gességeit közvetlenül a külföldről érkező
szerezhették volna be, indított arra az
elhatározásra, hogy több
párisi elsőrangú céggel,
nagy áldozatok árán közvetlen összeköt-
tetést létesítve, helyben **Piac-utca 19. sz.**
1. emelet (**Banunkel ház**) kizárólag párisi
modell kalapokból
Női kalap divat-termet
nyissunk. Vállalkozásunkkal egy olyan
hiányt igyekszünk pótolni, mely intelli-
gens hölgyeink régi óhaját lesz hivatva
teljesíteni s ezen körülmény remélünk
engedi, hogy nagy áldozatokkal létesített
női kalap divat-termetünk
szíves bizalmával és nagybecsű pártfogá-
sával kitüntetni kegyes lesz. Egyszers-
mind megjegyezzük még, hogy minden
gyászmegrendelést és átalakítást — mi-
szintén elvállalunk Budapesten végezte-
tünk el s így azon helyzetben vagyunk,
hogy ebben a tekintetben a legkényesebb
izlést is kielégíthetjük, ilyenmü rende-
lések és átalakítások, dacára annak, hogy
Budapesten készülnek, a legrövidebb idő
alatt és a legjutányosabban eszközöl-
tetnek.

Vállalatunk támogatásához szíves
jóindulatát kérve, maradtam kitűnő tisz-
telettel, mint a divatterem vezetője

Rosenthal Jenőné.

Legkedveltebb, legtökéletesebb
arctisztító és szépítő szerek:

AKÁCIA

KRIEGNER-féle -CRÈME 2 kor.
-PUDER 1 "
-SZAPPAN 1 "

KORONA GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, CALVIN-TÉK
Törvényes vezetője.

ELSŐ MAGYAR
Gazdasági
GÉPGYÁR
részvénytársulat
Budapest, VI. Váci-ut 19.

2500 gőzcséplő-100 000
kőszel és
kőszel. Kisebb gépek üzemben.

Alakberekendésekre
KÜLÖN SZAKOSZTÁLY.
Kiváncsra árjegyzékűt ingyen és
bérmentve küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Elsőrangú kénes hévízü gyógy-
fürdő, páratlan gőzfürdővel,
legmodernebb iszapfürdővel,
pompás ásványvíz-uzodákkal,
kő- és kádifürdővel,
200 kényelmes lakosztóval.
Prospektus kívánatra ingyen
és bérmentve.

KATZER
szücszmester,
udvari szállító
Budapest, VI. Ó-utca 44.

Szörmeáru az egész
világon elterjedtek és
elsőrangúak.

GUMMI
és
HALHÓLYAG
tucatszaja 2, 4, 6, 8, 10 kor. és
feljebb, a világ legjobbjai, titok-
tartás mellett, utánvétellel, vagy
a pénz előzetes bekioldása után
küldi a szalma
legelő rongya
csépe:
RRIF J.
Specialista. Hécs,
Brandstättle 3.
Árjegyzék
ingyen

Modern
BUTOR.
Óriási választék
háld-, edény-, arany- és
arizota-butorkokból.
Elsők a világon
NEMES és LENGYEL
butoriparoknál
BUDAPEST,
IV. Kacsemélt-utca 8. sz.

ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Nemzetközi Czimirodájában
Budapest, V. Nézőr-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

SANTALEGGER
Nemzetközi Czimirodájában
Budapest, V. Nézőr-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

OSAN
A torok, tüdő,
száj és fogak
legjobb védője az.
Felműlja az eddig ismert összes fegyvereket.
OSAN-szájvíz-esszencia 88 kr., OSAN-fogpor 44 kr.
Czerny-féle keleti a legjobb és legkedveltebb
széplő-ésor
üvege 1 frt. Ehhez
balzsamszappan 30 kr.
Fritsch Ferd.-féle Napraforgó-szappan 40 és 35 kr.
A legjobb és legkedveltebb
hajfestő-és szőrtelenítő,
barna és fekete. Ára frt 2.50
Prospektus ingyen és bérmentve küld:
Czerny J. Antal, Bacs, XVIII. Carl Ludwigstr. 6.
Küldetve London, Páris, Brüsszel, Konstantinápoly stb.
Raktáron győgytárakban, illatszertárakban stb.

ROSER
TANINTÉZET
Budapest, VI. Aradi-utca 10.
ALAPITTATOTT 1853.
Nyitvános polgári iskola 10-14 éves
fiúk részére. — Felsőbb kereskedelmi
iskola 14-18 éves fiúk részére. —
Nemzeti internátus benyúló növendékek
részére. Bizonyítványai állampolgárok-
nak és az egyetemi önképzésre jop-
sítanak. — Képzés felvilágosítást
ingyen ad
Röser János, igazgató.

INTERNACIONAL
SZÖRVEZTŐ
Nemzetközi Czimirodájában
Budapest, V. Nézőr-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

INTERNACIONAL
NEW-YORK
KÁVÉHAZBAN
(Erzsébet-körút 9-11. szám)
találkozunk.

Használjon Kerpel-féle
KÉZFINOMÍTÓ
szert, mely minden kezét
3 nap alatt simit, fehérit, szépít.
Ár 90 fillér. Postán 4 üveget
bérmentve küld
KERPEL gyógyszerár,
Budapest, V. Lipót-körút 28.

A KISBIRTOKOSOK
ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE
BUDAPEST, V. GÉZA-UTCZA 2.
300 koronától kezdve ad törlesztéses zálog-
level-kölcsönöket, melyek után
teljes készpénzzel: 2 1/2-3% levonással:
50 évre a tőke évi 5.70%-a 50 évre a tőke évi 5.20%-a
33 1/2 : : : 6.50%-a 34 : : : 6. : -%
22 : : : 8. : -% 25 : : : 7. : -%
15 : : : 9.80%-a 15 : : : 9.40%-a

fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt
Bővebb felvilágosítást
az intézet díjmentesen ad.

LEOPOLD GYULA
Saját érdekében hirdessen
hirdetési irodája által
Budapest, VII. Erzsébet-körút 54

LE DÉLICE
LE DÉLICE
Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÜVELY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

Iskolai növendékek

részére legelőnyösebb bevásárlási
forrás u. m. :

Legujabb magyar gyártmányu, vászonfedelű füzetek, valódi E. O. Richter féle és magyar gyártmányu körzők, Rajzpapír és Rajztömbök, valódi fiúmei rajzpapirból készítve, vonalzők, Rajztáblák, dörzgummi, Tubus és gombfestékek, valódi chinai tuschok, iskola táskák, legjobb zsebirón, tollnyelek és tollkések, legjobb minőségben és feltűnő olcsó árakban. Iskolai könyvek bekötése egész vászonba névbnyomással darabonként 40 fillér, félvászonba papírkötésbe 20 fillér. —

Pongrácz Géza,

papíráru gyári raktárában

Debrecen, Piac-utca 7.

— Bika szálloda mellett —

Uj haladás!

Czeplédy Józsefné szabadalmazott

MOSOSZERE

Sehol se hiányozzék.

Uj találmányu mosószer, mely felülmul minden eddigi más mosószert, nélkülöz minden más mosó anyagot, szappant, szódát, sziksót stb. A ruhára ártalmatlan és elört nem tartalmaz.

Ezen szer használatával fele idő megtakarítható, felényibe kerül s mégis sokkal szebb, fehérebb, mert a legszennyesebb olaj zsir, rozsa, vagy más peesétet a ruhaneműből kiveszi.

Ezen szerből 1 klg. 400 drb. ruha kimosásához elegendő.

Jóságát számtalan elismerő levél bizonyítja.

Ára 1 klg. dobozban 1 korona. Üres jó doboz visszavétetik 1 klgmos 12 filléért	
Ára 1/2 " " 50 fillér. " " " " " " " " " " " "	8 " "
Ára 1/4 " " 26 " " " " " " " " " " " "	5 " "

használati utasítással.

Kapható a készítőnél, CZEGLÉDI JÓZSEFNÉ fűszerüzletében Debrecen, Cegléd-utca 11. sz., valamint Bán Kálmán, Csarák József, Félégyházi János, Geréby Fülöp utódai, Göczey István, Kontsek Géza, Kertész Sándor, Lusztig és Bán, Lelesz László, Nagy Imre, Rankai Béla, Róth Antal, Tóth Kálmán, Várray János, Várray József urak üzletében.

Ismét eladók megfelelő kedvezményben részesülnek.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Nélkülözhetetlen a mosodákban.

Nélkülözhetetlen minden ruhafestésig intézetben.

Székelyföldi elsőrangú természetes alkalikus sós savanyuviz.

A „Málnási Mária Forrás”

kiváló köptető és étvágyemelő szer.

Javasolva:

a torok, gége, légső heveny és idült hurutjainál, a tüdőtuberculosis minden stadiumában, a gyomor és bélhuzam hurutos bántalmainál, vérszegénységnél, köszvény és izom csuznál.

Kapható:

Geréby Fülöp utódai, — Kontsek Gézánál, minden gyógyszerárban, drogueriában és fűszerkereskedésben.

Kutkezelőség: **BRASSÓ.**

A magyar kir. belügy. Miniszter ur 36890/1902. számú rendeletével a Málnási Mária Forrás számára a gyógyforrás elnevezést engedélyezte.

A külföldi Selters, Gleichenberg, Emsi drágább vizeket bizonylatok szerint jóval felülmúlja. — Tisztán, telényi borral, tejjel összeöntve iható.

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.